

Spor Yöneticilerinin Covid-19 Kavramına İlişkin Metaforik Algılarının İncelenmesi

Bu çalışma, 27-29 Mayıs 2021 tarihinde “13. Ulusal Spor Bilimleri Öğrenci Kongresinde” sözel bildiri olarak sunulmuştur.

Ebru ARAÇ ILGAR [Sorumlu Yazar]

Yozgat Bozok Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, ebruarac@hotmail.com

Batıkan KARAVELİOĞLU

Yozgat Bozok Üniversitesi, batikankvo@gmail.com

Şeyma BAHAR AKDENİZ

Yozgat Bozok Üniversitesi, s_bahar_sahin@hotmail.com

Makale Geliş Tarihi: 26.03.2022

Makale Kabul Tarihi: 07.06.2022

Makale Yayın Tarihi: 30.06.2022

ÖZET

Dünya’da ilk olarak 2019 senesinin aralık ayında meydana gelen ve Covid-19 olarak tanımlanan salgın hastalık, ülkemizi de etkisi altına almıştır. Salgın tüm sektörleri etkilediği gibi spor sektörünü de etkisi altına almıştır. Spor yöneticiliği bölümlerinden mezun veya bu alanda görev yapan bireylerin Covid-19 kavramına yönelik metaforik algılarını ortaya çıkarmayı amaçlayan bu çalışmada temel nitel araştırma deseni kullanılmıştır. Çalışma grubunu, 2021 yılında Türkiye’nin farklı illerinde görev yapmakta olan 105 spor yöneticisi oluşturmaktadır. Veriler “Covid-19 ... gibidir, çünkü ...” dir. Cümlesini içeren açık uçlu bir anket formuyla toplanmıştır. Araştırma verileri, içerik analizi aşamalarına dikkat edilerek kodlama ve ayıklama, kategori geliştirme, geçerlik ve güvenilirlik, verilerin yorumlanması başlıkları altında analiz edilmiştir. Spor yöneticilerinin Covid-19 kavramına ilişkin ürettiği 90 metaforun ortak özelliklerine göre oluşturulan gruplama sonucunda metaforlar; “Bilişsel”, “Duygusal”, “Fiziksel” ve “Sosyal” durum adı altında 4 farklı kategoride toplanmıştır. Spor yöneticilerinin ürettikleri metaforlar arasında en fazla kullanılanların; “Hapis”, “Ölüm”, “Korku” ve “Belirsizlik” olduğu görülmektedir. Spor yöneticilerinin görüşlerinden elde edilen sonuçlara göre olumsuz metaforların çokluğu dikkat çekmektedir. Bu durumun, kısmi olarak sektöre uğrayan spor etkinliklerinden kaynaklandığı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Spor Yöneticileri, Covid-19, Metafor

Examining Metaphoric Perceptions of Sports Executives Regarding the Concept of Covid-19

ABSTRACT

Pandemic, which emerged first in december 2019 in the world and came to be known as Covid-19, also takes hold of our country. Pandemic comes upon sports sector as well as all their sectors. In this research, aiming at finding out metaphoric perceptions of individuals graduated from sports management or working in this field regarding Covid-19, basic qualitative research design is used. The study group is composed of 105 sports executives, assigned in different cities of Turkey in 2021. Data are collected through an open-ended survey including the phrase of “Covid-19 is like..., because...”. Research data are analyzed under the titles of coding, eliminating, category development, validity and reliability, data interpretation, considering content analysis phases. Four different categories of metaphors with common characteristics under the titles of “Cognitive”, “Emotional”, “Physical” and “Social Condition” are listed according to the grouping of 90 metaphors raised by sports executives related to the concept of Covid-19. It is observed that the most used metaphors raised by sports executives are “Prison”, “Death”, “Fear” and “Uncertainty.” The abundance of negative metaphors, drawn through the results coming out of sports executives’ opinions are remarkable. It is considered that this stems from the partial impediment of sports activities due to Covid-19.

Keywords: Sports Executives, Covid-19, Metaphor

GİRİŞ

Dünya Sağlık Örgütü, bireylerin sağlıklı olma durumunu, sadece hastalık veya bir engelin olmaması değil, bireyin ruhen, bedenen ve sosyal bakımdan tam anlamıyla iyi olma hali olarak tanımlamaktadır (WHO, 1946). Günümüzde hastalık kavramına bakılacak olduğunda, canlılarda oluşan bazı değişimlerin sonucu olarak sağlık durumundaki negatif yönlü farklılık olarak tanımlanabilmektedir (TDK, 2021). Geçmişten bugüne kişilerin sağlıklı olma durumunu ciddi düzeyde tehdit eden birtakım hastalıklar meydana gelmiştir. Kişilerin sağlığı açısından büyük risk oluşturan bu hastalıklar global düzeylere ulaştığında ise Dünya Sağlık Örgütü hastalık özelinde pandemi ilan etmektedir. 2020 yılında WHO'nun pandemi olarak ilan ettiği ve hala süreci devam eden hastalık koronavirüs (Covid-19) salgını olarak adlandırılmaktadır. İnsanların birbirleriyle kişisel temaslarının en aza indirgenmesi, kesin vakaların ve ihtimal dahilinde olan vakaların izolasyonu ve Covid-19 salgınından korunmak için bulaşmayı önleyici bireysel sağlık ürünlerinin aktif kullanımı Covid-19 ile mücadelede oldukça fazla öneme sahiptir (Dikmen, Özkan, Kına ve İlhan, 2020).

İlk olarak 2019 senesinin aralık ayında Çin'in Hubei eyaletinin merkezi ve en büyük şehri olan Wuhan'da meydana gelen ve Covid-19 olarak tanımlanan salgın hastalık, uzun bir süre geçmeden bütün dünyayı etkisi altına almıştır. 02 Mayıs 2021 tarihi itibarıyla Covid-19 Dünya'da toplam 150.827.451 vaka ve 3.095.402 kişinin ölümüne, Türkiye'de ise 4.820.591 vaka ve 40.131 kişinin ölümüne neden olmuştur (WHO, 2021). Covid-19 nedeniyle tüm sektörler olumsuz etkilenmiştir. Bundan sonrası için salgının ne tür etkiler yaratacağı ise zamana bağlı olmakla birlikte insanların yaşam şekline ciddi bir biçimde yön vermeye devam etmektedir (Alpago ve Alpago, 2020). Covid-19 salgınından en çok etkilenen sektörlerden birisinin de spor sektörü olduğu söylenebilir. Sporun insanın hayatındaki yeri yadsınamaz Spor insan yaşamının olmazsa olmazıdır. İnsanlık tarihi ile birlikte varlığını hissettirmiş, birçok alanda hızlı bir değişime girmiş ve kendisiyle birlikte birçok alana da değişim yaşatmıştır (Yıldırım, Araç Ilgar ve Uslu, 2018) sporun sosyalleşme boyutu üzerine Öcal Karaç (2019) yapmış olduğu çalışmada sosyal grupların sporcuların kendilerini kötü hissetmelerinde etkili olduğunu, İnan ve ark., (2019) spor faaliyetlerinin sosyal kaygıyı azalttığı, Sırgancı ve ark., (2019) ise bireylerin spor faaliyetleri katılımlarının psikolojik ihtiyaçlarının karşıladığı yönünde görüş belirtmiştir. Ancak Covid-19 salgını spor organizasyonlarını büyük ölçüde etkilemiştir. Covid-19 pandemisi sürecinde pek çok spor organizasyonunun iptali ve ötelenmesine karar verilmiştir. Salgının çok büyük etki alanına sahip olduğu dönemlerde devam ettirilecek spor organizasyonlarının salgının yayılmasına hizmet edeceği söz konusu olmaktadır (Gilat ve

Cole, 2020). Bu durumun nedeni incelendiğinde ise globalleşen Covid-19 virüsü salgınının tahmin edilenin ötesinde bir yayılma hızına sahip olmasıdır (Brown ve Horton, 2020). İçinde bulunulan durum, salgının etkilerinin uzun süre devam edeceği salgın sona erdiğinde toparlanmanın da zor olacağı söylenebilir.

Sosyal hayatımızın vazgeçilmez bir bütünü haline gelmiş olan spor kurumları da Covid-19 etkisinin altına girmiştir. Etkin ve hareketli bir yapıya sahip olan spor kavramı, önemli ölçüde yaşamı tehdit eden Covid-19 virüsü nedeniyle sosyalliğinden uzaklaştırılarak kapalı bir kutunun içine konulmaya çalışılmaktadır (Türkmen ve Özsarı, 2020). Tüm bu pandemi ve spor denkleminde kilit rol oynayan ve bu sürecin yönetiminde kendilerine büyük sorumluluk düşen kişilerin ise spor yöneticileri olduğu düşünülmektedir. Yönetici kelimesi genel anlamda karar veren anlamında kullanılmaktadır. Sporun herhangi bir alanında yönetimden görevli olan kişilere spor yöneticisi denilmektedir (Gündoğdu ve Sunay, 2018). Spor yöneticiliğinin çeşitli tanımlarına bakıldığında, ‘‘Spor kurum ve organizasyonlarında spor hizmet ve faaliyetlerinin belirlenen amaçlar doğrultusunda yerine getirilmesini sağlayan kişi’’ (Donuk, 2005) ve ‘‘Spor örgüt veya organizasyonun belirlenmiş amaçlara ulaşması için insan ve hammadde kaynaklarını en verimli ve uygun bir şekilde kullanan, olaylara ve bireylere yön veren kişi’’ (Ekmekçi, 2009) olarak tanımlanabilmektedir. Spor yöneticileri yönetim sürecinin çeşitli alanlar için geçerli olan planlama, teşkilatlandırma, yöneltme, koordinasyon ve denetim gibi fonksiyonları ile bunlara ilişkin ilke ve yöntemler, sportif faaliyetler ve spor organizasyonlarının denetiminden sorumlulardır (Sunay, 1998).

Yapılan tanımlar ışığında spor ile ilgili süreçlerin karara bağlanmasının spor yöneticilerinin görevi olduğu varsayılmakta, devam etmekte olan Covid-19 salgınının ve spor organizasyonları ile ilgili kararların verilmesinde ve gerekli uygulamaların yapılmasında spor yöneticilerinin sorumlulukları olduğu söylenebilir. Bu bağlamda spor yöneticilerinin Covid-19 kavramına yönelik metaforik algılarının incelenmesi önem arz eden bir araştırma konusu haline gelmiştir. Mish (1991) metaforu, herhangi bir kelime veya kavramın bir çeşit nesne ya da düşünce ortaya koyularak, bir benzerlik ya da ifade önerisi biçiminde, kişinin kendi algısı doğrultusunda birini diğerinin yerine kullanarak betimlemesi olarak ifade etmiştir. Johnson ve Lakoff (2005)’un ifadeleri incelendiğinde ise, metaforlar somut olmayan tecrübeleri somut ifadelerle kavramlaştırmamızı sağlar. Böylelikle, metaforik ilişkiler vasıtasıyla kavramsallığın büyük bir bölümünün dizayn edildiğini belirterek, metaforun aslında bir şeyi, başka bir şeyle anlatabilmek ve deneyimlemek anlamında olduğunu belirtmişlerdir. Metafor kavramı incelendiğinde ise genel olarak yapısından dolayı birden fazla anlamı içinde barındırmaktadır. Kavramın birçok

anlamı karşılaması temel olarak bir anlamı diğer anlama gönderme betimlemesiyle sonu görünmeyen anlam dünyasına açılmasından meydana gelmektedir. Sözcük kendisini yaratan niteliklerden olan mecaz ile başlayıp benzeti, canlandırma, değiştirme, gibi oldukça büyük bir anlam yelpazesine sahiptir (Kılcan, 2017).

Covid-19 pandemisi döneminde spor ve onun önünde duran virüs engeli, spor organizasyonlarının her aşamasını sekteye ve karmaşaya uğratmıştır. Bu sürece hazırlıklı ve tanıdık olunmadığı göz önüne alındığında, pandemi sürecinin spor organizasyonları bazında içinden çıkılması zor bir hale gelmesi şaşırtıcı değildir. Bu süreçte, spor özelinde sorumlulukların en büyüğü spor yöneticilerine düşmektedir. Dolayısıyla spor yöneticilerinin Covid-19 kavramına ilişkin metaforik algılarının incelenmesi ve bu kavrama bakış açılarının somutlaştırılması büyük önem taşımaktadır. Bu çalışmanın amacı spor yöneticilerinin Covid-19 kavramına yönelik metaforik algılarının incelenmesidir.

MATERYAL & METOT

Araştırmanın Modeli

Spor yöneticilerinin Covid-19 kavramına ilişkin sahip oldukları metaforik algılarını ortaya çıkarmayı amaçlayan bu çalışmada temel nitel araştırma deseni kullanılmıştır. Temel nitel araştırma deseninin tercih edilmesinin nedeni Spor yöneticilerinin Covid-19 kavramına ilişkin oluşturdukları metaforların ortaya çıkarılmak istenmesidir. Saban (2008)'ın ifadeleri incelendiğinde, metaforun araştırma vasıtası olarak yararlanıldığı incelemelerde “gibi” kelimesi ile çoğunlukla metaforun konusunu ve metaforun başlangıç kaynağı ile ilişkini daha açık bir biçimde akla getirebilmek için kullanılmaktadır, düşüncelerine yer vermiştir. “Çünkü” sözü kullanılarak, çalışma grubunun kendi algıları doğrultusunda kullandıkları metaforları için mantıksal bir açıklama yapmaları istenmiştir.

Çalışma Grubu

Araştırma, ülkemizde görev yapmakta olan 105 spor yöneticisi ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın katılımcıları amaçlı örneklem yöntemlerinden kolay ulaşılabilir durum örnekleme yöntemine göre seçilmiştir.

Verilerin Toplanması

Bu çalışmada, spor yöneticilerinin Covid-19 kavramına yönelik sahip oldukları metaforları ortaya çıkarmak amacıyla “Covid-19 ... gibidir, çünkü ... dır” cümlelerinin yazılı olduğu “Google Form” ile oluşturulmuştur. Sokağa çıkma kısıtlamaları ve sosyal mesafe göz önünde bulundurularak oluşturulan form araştırmaya gönüllü olarak katılan 105 spor yöneticisine mail yolu ile ulaştırılmıştır. Formda farklı bir kavram ile metaforik betimleme örneği verilmiş ve katılımcılar bilgilendirilmiştir. Katılımcılara herhangi bir yönlendirme yapılmamıştır. Yob (2003), metaforların açıklamasında zorluklar yaşanan veya somut olmayan bir olguyu kavramada ve açıklamada yardım alınacak mental bir vasıta olduğunu ifade etmiştir.

Verileri Analizi

Spor yöneticilerinin dijital platformlar yolu ile oluşturdukları metaforlar içerik analizi yöntemi ile analiz edilmiştir. İçerik analizinde toplanan veriler ilk olarak kavramlar ile ilişkilendirilir ardından bu kavramlar mantıklı bir şekilde düzenlenir ve verileri açıklayan durumlar tema haline getirilir (Yıldırım ve Şimşek, 2011). İçerik analizinde asıl amaç, araştırma sonucunda elde edilen verileri açıklayabilecek kavramlara ulaşmaktır. Araştırmada ulaşılan veriler, içerik analizi aşamalarına dikkat edilerek, kodlama ve ayıklama, kategori oluşturma, geçerlik-güvenirlik ve verilerin yorumlanması başlıkları altında analiz edilmiştir.

Kodlama ve ayıklama: Katılımcıların ilk olarak cevapları incelenmiş, metaforlar ve cümlelerin anlamlı olup olmadığına bakılmıştır. Boş bırakılan, anlamsız olan veya tamamlanmayan ifadeler araştırmadan çıkarılmıştır. Katılımcılar ilk sıradan (Y.1) başlayarak son sıraya (Y.105) kadar kodlanmıştır. Katılımcıların geliştirdikleri metaforlar tablo halinde listelenmiştir. Kategori oluşturma: Katılımcıların metafor oluştururken “Covid-19” kavramına ilgili hangi özellikleri düşündüğü belirlenmiş ve ortak özellikte olanlar aynı grupta toplanmıştır. İçerik analizleri sonucunda kategoriler belirlenmiştir. Kategoriler belirlenirken, metaforların anlamlı bir bütün oluşturmasına özen gösterilmiştir. Araştırmaya katılan 105 spor yöneticisi Covid-19 kavramına ilişkin toplam 90 adet metafor üretmiştir. Katılımcıların gerekçelerine dikkat edilerek belirli bir tema ile ilişkilendirildiğinde Covid-19 kavramına yönelik 4 farklı kavramsal kategori oluşturulmuştur. Geçerlik ve güvenilirlik: Kavramsal kategorilere ayrılan metaforlar uzman altı kişinin görüşüne sunulularak tutarlılık incelemesi yapılmıştır. Araştırmanın geçerliğinin sağlanması için veri analizi süreci açıklanmıştır. Güvenirliğini sağlamak için uzmanlardan metaforlar ile kavramsal kategorileri eşleştirmeleri istenmiştir. Görüş birliği ve ayrılıklarını belirlemek amacı ile kodlayıcılar arası güvenirligi belirlemek için Huberman ve Miles (1994)'in güvenirlilik formülü kullanılmıştır. Araştırmacı ve uzman değerlendirmeleri

Metafor adı	Alıntı
Öğretmen	“Hayatın değerini öğretti.” (y.56), (y.68), (y.100).
Tepki	“Verilen davranışın sonucu ortaya çıkar.” (y.8).
Deli	“Nerde ne yapacağının mantığı bilinmez.” (y.9).
Belirsiz Semptom	“İnsanlığın zekası baş edememiştir.” (y.18).
Final Maçı	“Hata yapmamak için dikkat ister.” (y.23).
Satranç	“Strateji yaparak kaçmaya çalışırız.” (y.45).
Bilgisayar Oyunu	“Strateji yapmak önemlidir.” (y.47).
Frontal Lob	“Sürekli düşündürür.” (y.48).
Uzay Boşluğu	“Sonu bilinmezliktir.” (y.55)
Sınav	“Onu kazanmaktan başka çaremiz yoktur.” (y.5).
Satranç Oyuncusu	“Yapacağı hamleyi önceden bilmen gerekir.” (y.69).
Ders	“İnsanların yaşamına ders vermiştir.” (y.70).
Karışık Şifre	“Çözmesi zordur.” (y.77).
Bulmaca	“Çözmesi zaman alır.” (y.82).
İllüzyon	“Herkesi etkisi altına almıştır.” (y.105).

“Bilişsel Boyut” kategorisi altında on beş metafor bulunmaktadır. Spor yöneticilerinin söylemlerinde Covid-19 kavramının bilişsel boyut kategorisinde bireye olumsuz katkıları olduğu inancına vurgu yapılmıştır. Bu kategori altında en sık kullanılan metaforunun “Öğretmen” olduğu görülmektedir. Spor yöneticilerinin “Duyuşsal Boyut” kategorisine ilişkin görüşleri Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2. “Duyuşsal Boyut” Kategorisi

Metafor adı	Alıntı
Sudan Çıkış Balık	“İnsanı çıldırtır.” (y.12).
Çaresizlik	“Elden bir şey gelmez.” (y.35).
Çay Kaşığı	“İnsanı psikolojik olarak eritir.” (y.38).
Kabus	“Her an korku yaratır.” (y.43).
Meditasyon	“İç benliğe dönmeyi sağladı.” (y.50).
Mobbing	“Psikolojik şiddete uğratır.” (y.60).
Perde	“Sevincimizin önüne çekilir.” (y.61).
Hüzün	“Herkesi üzer.” (y.75).
Deprem	“Hepimizi içten sarsmıştır.” (y.93).
Sonbahar	“İçimizdeki ümitleri kurutur.” (y.94).
Korku Filmi	“İnsanları korkutur.” (y.97).
Yalnızlık	“İnsanı yalnız hissettirir.” (y.44).
Bulut	“Kasvetiyle insana sıkıntı verir.” (y.81).

Tablo 2’de görüldüğü gibi “Duyuşsal Boyut” kategorisi altında on üç farklı metafor toplanmıştır. Spor yöneticilerinin ifadelerine bakıldığında Covid-19 kavramının kişilerin psikolojik iyi oluş hallerini etkilediği görülmektedir. Spor yöneticilerinin “*Fiziksel Boyut*” kategorisine ilişkin görüşleri Tablo 3’te verilmiştir.

Tablo 3. “*Fiziksel Boyut*” Kategorisi

Metafor adı	Alıntı
Penaltı	“Bizi nasıl etkileyeceği bilinmez.” (y.1).
Sallanan Köprü	“Attığımız her adıma dikkat etmeliyiz.” (y.3), (y.63).
Tükenmez Kalem	“Bir gün tükenecektir” (y.4).
Ölüm	“Kaçabilirsin ama saklanamazsın.” (y.15).
Saldırgan Köpek	“Nasıl hareket edeceği bilinmez.” (y.16).
Görünmez Kaza	“Nerden geleceği belli olmaz.” (y.20).
İnsan	“Ömrünüzü tüketir.” (y.27).
Muz Kabuğu	“Hayatını kaydırabilir.” (y.31).
Su	“Fazla maruz kalınca soldurur.” (y.41).
Karın Ağrısı	“Sürekli rahatsız eder.” (y.42).
Kart	“Sarısı uyarır, kırmızısı öldürür.” (y.51).
Karanlık	“İçine alırsa yok eder.” (y.52).
Bariyer	“Önünüze engeller koyar.” (y.57).
Uzay Boşluğu	“Ansızın içine çekip öldürür.” (y.64).
Ateş	“Düştüğü yeri yakar.” (y.66).
Çamur	“Her dokunduğu yere bulaşır.” (y.67).
Ajan	“Nasıl olduğunu anlamadan öldürür.” (y.73).
Bataklik	“Düştükten sonra çıkışı zordur.” (y.74).
Bukalemun	“Sürekli formunu değiştirir.” (y.79).
Uçurum	“Düşmek büyük hasar oluşturur.” (y.83).
Dağlar	“Aşılması ve çaresi zordur.” (y.84).
Şimşek	“Düştüğü yere zarar verir.” (y.87).
Bıçak	“Keskin ve can acıtıcıdır.” (y.89).
Gölge	“Hep peşimizdedir.” (y.92).
Acı biber	“Can yakar.” (y.98).

“Fiziksel Boyut” kategorisi altında yirmi beş farklı metafor bulunmaktadır. Spor yöneticilerinin Covid-19 kavramını devinişsel özellikleri açısından olumsuz özellikler geliştirdiğini düşündükleri anlaşılmaktadır. Bu kategori altında en sık kullanılan metaforunun “Sallanan Köprü” olduğu görülmektedir. Spor yöneticilerinin “*Sosyal Boyut*” kategorisine ilişkin görüşleri Tablo 4’te verilmiştir.

Tablo 4. “Sosyal Boyut” Kategorisi

Metafor adı	Alıntı
Hapishane	“Özgürlüğümüzü elimizden aldı.” (y.6), (y.11), (y.32), (y.49), (y.62).
Hayat	“Önemsenmediğinde kötü sonuçlar doğurur.” (y.26), (y.30), (y.46).
Düşman	“Hayatı kısıtladı.” (y.7), (y.25), (y.90).
Ateş	“Düştüğü yeri yaktı.” (y.10)
Katil	“Sevdiklerimizi öldürdü.” (y.13), (y.85).
Afrika	“Onun yüzünden bazı kesimler aç kaldı.” (y.14).
Kötü Akraba	“Nereye gidilirse ordadır ve bulaşır.” (y.17).
Ahtapot	“Her yeri sarmıştır.” (y.19).
Uzun Yol	“Sonu görünmez.” (y.21), (y.22).
Savaş	“Tüm dünyayı etkiler.” (y.24), (y.78).
Holiganlık	“Etrafindakilere zarar verir.” (y.2), (y.96).
Bela	“Bir buçuk yılımızı çaldı.” (y.28).
İnsan	“Ne yapacağı belli olmaz.” (y.29).
Tehdit	“Hayatı tehdit eder.” (y.33).
Kara Delik	“Ne zaman ve nerede olacağı belli değildir.” (y.34).
KPSS	“Kazanması zordur ama imkansız değildir.” (y.36).
Hayalet	“Nerden çıkacağı belli olmaz. (y.37).
Karanlık	“Önümüzü göremeyiz”. (y.39).
Pranga	“Zincirlendik sadece bekleyebiliyoruz.” (y.40).
Kıyamet	“Tedbir almazsak sonumuzu getirebilir.” (y.53).
Yalan	“Sonunda herkes zarar görür.” (y.54).
Mesafe	“En yakınından bile uzakta olman gerekir.” (y.58).
Saklambaç Oyunu	“Bizi bulmaması için saklanıyoruz.” (y.59).
Hırsız	“Hayatımızdan çaldı.” (y.65).
Maydanoz	“Her yerde parmağı vardır.” (y.71).
Ara Bozucu	“En yakınından bile ayrılmana neden olabilir.” (y.72).
Yaramaz Çocuk	“Zapt etmesi zordur.” (y.76).
Eşitlik	“Zengin, fakir ayırt etmez.” (y.80).
Bedel	“Hatanın cezasını ödetir.” (y.86).
Can Simidi	“Doğayı kurtarmıştır.” (y.88).
Güneş	“Her yerdedir.” (y.91).
Kumar	“Bulaşması kolay ancak kurtulması zordur. (y.95).
Enflasyon	“Ekonomiyi çökertti.” (y.99).
Şans Çemberi	“Hayat adına neler getireceği sürprizdir.” (y.101).

Kader	“Razı olursun.” (y.102).
Örümcek Ağı	“Her yeri sarar.” (y.103).
Zincir	“Eve bağlar.” (y.104).

“Sosyal Boyut” kategorisi altında otuz yedi metafor bulunmaktadır. Katılımcıların ifadelerine bakıldığında Covid-19 kavramının bireyler sosyal yaşantısında büyük bir değişim gösterdiği tespit edilmiştir. En sık kullanılan metaforun “Hapishane” ve “Hayat” olduğu görülmektedir.

TARTIŞMA ve SONUÇ

Spor yöneticilerinin Covid-19 kavramına yönelik düşüncelerini metaforlar aracılığıyla ortaya koymayı amaçlayan bu çalışmada, metaforlar katılımcıların gerekçeli açıklamalarına dikkat edilerek belirli bir tema ile ilişkilendirilmiştir. Metafor kavramsal bir yapıyı mecazi yol ile başka bir kavramsal ifade ile anlatmak olarak tanımlanmıştır. Bu amaç ile toplanan metaforların Covid-19 kavramına yönelik algılarını bulmak ve değerlendirmek için çok güçlü bir araç olduğu düşünülmektedir. Araştırmamız kapsamında veriler 90 farklı metafor ile 4 kavramsal kategoride toplanmıştır. Elde edilen sonuçlara göre Covid-19 kavramına ilişkin üretmiş oldukları metaforların “Duyuşsal Boyut”, “Bilişsel Boyut”, “Sosyal Boyut”, “Fiziksel Boyut” kategorilerinde toplandığı belirlenmiştir.

Bilişsel boyut kategorisini oluşturan metaforlar incelendiğinde; “Sınav”, “Tepki”, “Deli”, “Belirsiz Semptom”, “Final Maçı”, “Satranç”, “Bilgisayar Oyunu”, “Frontal Lob”, “Uzay Boşluğu”, “Öğretmen”, “Satranç Oyuncusu”, “Ders”, “Karışık Şifre”, “Bulmaca”, “İllüzyon” şeklinde belirtildiği görülmektedir. En sık kullanılan metaforların “Öğretmen”, “Hayatın değerini öğretti.” olduğu görülmektedir. Bu metaforlar ile katılımcı spor yöneticilerinin Covid-19’un bireye hayatın değerinin öğretmiş olan bir olgu olduğu inancına ve Covid-19 un kişileri sürekli düşünmeye aynı zamanda stratejik davranmaya yöneltmesi inancına vurgu yaptıkları görülmektedir. Covid-19 kavramı hakkında bilişsel yapılarının algı, bulaşma nedeni ve korunma yolları üzerinde yoğunlaştığı görülmüştür (Dönmez ve Gürbüz, 2020). Koronavirüs yayılmaya başladıktan sonra katılımcıların hayatın anlamını sorgulama durumunun arttığını belirlenmiştir (Karataş, 2020). Kısa zamanda sadece anı kurtarabilmek adına yanlış stratejilerle harekete geçen uygulamaların uzun zaman içinde eskisinden daha fazla olumsuzluklara yol açacağı belirlenmiştir (Coeckelbergh, 2020; Daniel, 2020). Covid-19 kişilerde artmış hiper odaklanma ve bedensel duyuların yanlış yorumlanması gibi insanların sıkıntı yaşadığı ve halen gizemini koruyan çoğu rahatsızlık ya da durumun açıklanmasında da bir araç rolü oynayabileceği verisine ulaşılmıştır (Duman ve ark., 2020). Covid-19 nedeniyle

insanlık birçok parametrede kayıp yaşamaktadır. Bireylerin dönem içerisinde; özgürlük, sosyalleşme ve onlara yüklediği anlamlarda değişiklik yaşadığı görülmektedir. Zorlayıcı bir süreç olan salgında bireylerin kendini iç dünyasına kapanıp öz benliği ile hesaplaşması ile bir farkındalığa ulaşabilmesi hususunda etkili olmuştur (Doğan ve Keskin, 2021). Covid-19 salgın dönemi boyunca insanlara birçok kayıp yaşatmıştır bu kayıplar insanlar üzerinde mental çöküşe neden olmuştur. Covid-19'dan zihinsel açıdan etkilenmek ve bu durumun negatif etkilerini yaşamak normal bir dönüştür (Centers for Disease Control and Precention, CDC, 2020). Özellikle “Sosyal izolasyon” ve “Fiziksel mesafe aralığı” kurallarının disipline edici etkisi bireylerde toplumsal yansımaları olan birtakım zihinsel gerilimleri tetikleyebileceği saptanmıştır (Karakaş, 2020). Covid-19 salgını spor yöneticilerinin tarafından bilişsel bakımdan stratejik düşünmeyi gerektiren bir kavram olduğu vurgusu yapılmıştır. Tüm bu metaforik algılar yorumlandığında Covid-19 un bilişsel bakımından etkilerini inceleyen diğer çalışmalar ile benzer sonuçlar vermektedir. Diğer araştırmalardan farklı olarak spor yöneticilerin metaforları arasında insanlığın çaresizliğine de vurgu yapılmaktadır.

Duyuşsal boyut kategorisini oluşturan metaforlar incelendiğinde; “Sudan Çıkmış Balık”, “Çaresizlik”, “Çay Kaşığı”, “Kabus”, “Meditasyon”, “Mobbing”, “Perde”, “Hüzün”, “Deprem”, “Sonbahar”, “Korku Filmi”, “Yalnızlık”, “Bulut” gibi kavramlardan oluştuğu görülmektedir. Her metafor bir kez kullanılmıştır. Bu metaforlar ile katılımcı spor yöneticilerinin Covid-19’un bireyi korku ve çaresizlik hislerinde yoğunlaştığı görülmektedir. Covid-19 salgını spor yöneticilerinin üzerinde duyuşsal bakımdan korku ve çaresizlik hislerini ön plana çıkarmıştır. Bu salgının yaşam sevincinin önüne geçtiğini ve insanı psikolojik olarak üst düzeyde yıpratmış olduğunu belirtmişlerdir. Tüm bu veriler yorumlandığında, katılımcıların; duyuşsal yönden ortak sonuçlar ortaya çıktığı, negatif yönlü bir ivmelenme ve kaygı içinde oldukları belirlenmiştir. Araştırmamızı destekler nitelikte Aşkın ve arkadaşları (2020), Covid-19 ile birlikte, artan depresyon, kaygı, sağlık anksiyetesi, yalnızlık, gibi birçok negatif durumun saptandığını belirtmişlerdir. Tönbül (2020), çalışmasında Covid-19 salgının halk sağlığı sorununa dönüşmesiyle birlikte birçok kişiyi psikolojik olarak etkilendiği sonucuna ulaşmıştır. Vindegaard ve Benros (2020), toplum genelinde stresle ilişkili ruhsal belirtilerin yaygınlığının, depresyon, anksiyete belirtilerinin, uyku sorunlarının arttığı sonuçlarını bulmuşlardır. Salgının yarattığı bulaşma korkusu, endişe, uzun süreli sosyal izolasyon, karantina uygulamalarının, ruh sağlığına olası olumsuz etkileri ile psikolojik çöküşe ve intihara yol açabileceği belirtilmiştir (Hocaoğlu ve Erdoğan, 2020; Khan, Ratele, ve Arendse, 2020; Cao ve ark., 2020; Rajkumar, 2020). Covid-19 dönemi başladığından bu yana, bu salgın kendisi ile mücadele eden ülkelerdeki

insanları tinsel, fiziksel, duyuşsal ve ekonomik olarak etkilemiştir. Bunun nedeni ise Covid-19'un aniden gelişimi ve insanların bu salgına hazır olmayışıdır. Sonuç olarak Covid-19 insanların günlük rutinlerini bozmuş ve kişilerde birçok krize sebebiyet vermiştir (Çaykuş ve Çaykuş, 2020). Salgın nedeniyle ortaya çıkan kaygı ve endişe durumu ruh sağlığını olumsuz etkilemekle birlikte (Topak, 2021), toplumda Covid-19 salgınından sonra yapılan ruhsal bozuklukların yaygınlıklarıyla ilgili çalışmalar beklendiği şekilde stres düzeyinde ve stresle ilişkisi bilinen duygu durum ve anksiyete bozukluklarının yaygınlığında artış saptanmaktadır (Özden ve Başar, 2020). Covid-19 fiziksel bir hastalık olmanın ötesinde sosyal, psikolojik ve ekonomik boyutlarda büyük etkiler yaratan bir salgın durumundadır. Ruh ve beden var olmak için birbirine muhtaçtır (Baltacı, 2020). Tarih boyunca salgınlar, doğal afetler ve felaketler insanların psikolojisini ve sosyolojisini olumsuz yönde etkilemiştir. Covid-19'un global düzeye ulaşması insanların stresini ve kaygılarını oldukça fazla arttırmıştır (Yıldırım, 2020). Bu durum insanlarda travmatik durumların yaşanmasına neden olmuştur (Kaya, 2020; El Maarouf ve ark., 2020; Allen, Rowan ve Singh, 2020). Haber programlarının bile insanların stres düzeyini arttırdığı tespit edilmiştir (Karadağ, 2019). Brooks ve arkadaşları (2020) tarafından yapılan çalışma incelendiğinde, “İnsanların karantina ve izolasyon süreci boyunca meydana gelen ve kişilerin psikolojisini olumsuz yönde etkileyen unsurlar sıralandığında, salgının bulaşma korkusu, depresyon ve can sıkıntısı, maddi yetersizlik, bilgisizlik ve süreçten etkilenme olduğu sonucuna ulaşılmıştır.” Kişilerin salgında yaşamış oldukları psikolojik travmalar ve kaygılı süreçler boyunca duyuşsal olarak destek alması gerektiğini göstermektedir (Bozkurt, 2020). Covid-19 psikolojik olarak, geniş kitlelerde davranış bozuklukları, anksiyete ve stres meydana getirmektedir. Fakat süreci mantıklı değerlendiren kişiler bazında ise Covid-19 mental onarım sağlayan, yaşama disiplini getiren, daha hijyenik ve güvenli bir durum olduğu belirtilmektedir (Aslan, 2020a). Sonuç olarak salgın yaşatmış olduğu travmalar ile farklı sektörlerde olduğu gibi spor yöneticilerinin üzerinde duygu durumlarında yıkımlar oluşturduğu söylenebilir.

Fiziksel boyut kategorisini oluşturan metaforlar incelendiğinde; “Penaltı”, “Sallanan Köprü”, “Tükenmez Kalem”, “Ölüm”, “Saldırgan Köpek”, “Görünmez Kaza”, “İnsan”, “Muz Kabuğu”, “Su”, “Karın Ağrısı”, “Kart”, “Karanlık”, “Bariyer”, “Uzay Boşluğu”, “Ateş”, “Çamur”, “Ajan”, “Bataklık”, “Bukalemun”, “Uçurum”, “Dağlar”, “Şimsek”, “Bıçak”, “Gölge”, “Acı Biber” şeklinde belirtildiği görülmektedir. En sık kullanılan metaforların “Sallanan Köprü”, “Atılan her adıma dikkat edilmelidir.” olduğu görülmektedir. Bu metaforlar ile katılımcı spor yöneticilerinin Covid-19'un, bireyin dikkat unsuruna önem vermesi gerektiğine vurgu yaptıkları görülmektedir. Katılımcılar salgın ile birlikte hareket

kısıtlamasın da problem olduğuna yönelik metaforlar üretmişlerdir. Çalışmamıza paralel olarak Öztürk ve Bayraktar (2020) salgın önlemleri arttıkça insanlar mecburi olarak spordan uzak bir hayata sahip olmaya başladığını ve fiziksel inaktivite durumlarının arttığını, birçok fiziksel hastalıkları etkilediği sonucuna ulaşılmıştır. Covid-19'un sayıca hızlı artışı, sağlık hizmetlerinin yetersiz kalmasına ve ölüm oranlarının artmasına neden olmuştur (Hopman ve ark., 2020). Covid-19 virüsü ile temaslı bireylerde, zatürreye benzeyen semptomlar ortaya çıkmıştır (Aslan, 2020b). Covid-19 virüsünün yüksek ateş, yorgunluk ve kuru öksürük semptomları yarattığı bilinmektedir. Bunun yanı sıra daha az meydana gelse de baş ağrısı, tat ve koku kaybı ishal gibi belirtilerde oluşabilmektedir (WHO, 2020). Covid-19 ile ilgili araştırmalar incelendiğinde, enfekte olan kişilerin genelinde bir tıbbi müdahale olmadan hastalığı atlattığı fakat daha ciddi seyreden hastalarda ise virüsün zatürreye dönüşebildiği ve suni solunum yöntemlerine başvurulabildiği görülmektedir (Budak ve Korkmaz 2020). Katılımcılar Covid-19 salgınının spor yöneticileri üzerinde fiziksel bakımdan baş edilmesi zor olan ölümcül bir hastalık olarak nitelendirilmiştir. Bunlara ek olarak bu hastalığın acı verici ve bulaşması dahilinde hasarının büyük olacağı algısına vurgu yapmışlardır. Covid-19'un fiziksel bakımdan yarattığı olgular diğer çalışmalarda incelendiğinde yöneticilerin metaforlaştırdığı kelimelerin aslında tıbbi olarak benzer anlamlara geldiği görülmektedir. Spor yöneticilerinin Covid-19'u ölüm algısı ile metaforlaştırması tıbbi verilerin virüsün öldürücülüğü ile doğru orantılı olması; yöneticilerin hastalığın bulaşması dahilinde kişide oluşturabileceği hasarları uçurumdan düşmek olarak nitelendirmesi tıbbi olarak kişide fiziksel hasara yol açabileceği olgusuna denk olduğu yorumlanmıştır.

Sosyal Boyut kategorisini oluşturan metaforlar incelendiğinde;; "Holiganlık", "Hapishane", "Düşman", "Ateş", "Katil", "Afrika", "Kötü Akraba", "Ahtapot", "Uzun Yol", "Savaş", "Hayat", "Bela", "İnsan", "Tehdit", "Kara Delik", "KPSS", "Hayalet", "Karanlık", "Pranga", "Kıyamet", "Yalan", "Mesafe", "Saklambaç Oyunu", "Hırsız", "Maydanoz", "Ara Bozucu", "Yaramaz Çocuk", "Eşitlik", "Bedel", "Can Simidi", "Güneş", "Kumar", "Enflasyon", "Şans Çemberi", "Kader", "Örümcek Ağı", "Zincir" gibi metaforların sıralandığı görülmektedir. Katılımcı spor yöneticilerinin ifadelerine bakıldığında Covid-19 kavramının bireyler üzerinde özgürlüğü kısıtlayan olgu çağrışımları uyandırdığı görülmektedir. En sık kullanılan metaforların "Hapishane", "Özgürlüğü engeller." "Düşman", "Hayatı kısıtlar." gibi kavramlar olduğu görülmektedir. Katılımcıların sportif Covid-19 hayatın önünde duran bir engel ve özgürlük kısıtlayıcısı olarak betimlemeleri Covid-19 un yaşamın kalitesini düşüren bir kavram olarak algılandığını göstermektedir. Alan yazın incelendiğinde; uzun sosyal temas yokluğu,

bireylerin sosyal ve fiziksel etkinliklerden yoksun kalması, kayıplar ve ardından gelen yas, zaten büyük bir sorun olan aile içi şiddet kendini daha da fazla gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır (Saka, 2020). Eşitsizlik toplumlarda yaşanmakta iken, süreç ile birlikte meydana gelen eşitsizliğin oranı daha da eşit olmayan bir hale gelmiştir (d’Orville, 2020). İnsanlar salgın dolayısıyla meydana gelen sosyal eşitsizlik olgusu kişilerde daha fazla travmanın oluşmasına sebebiyet vermiştir (Bozkurt, 2020). Covid-19 dünyanın ekonomik durgunluk ve ülkelerin içyapısını olumsuz etkilemiştir. Olumlu etkilerine baktığımızda doğa insan eli olmadan kendini bulmaya başlamıştır. İnsanların karantinada olması ve özellikle sanayi organlarının işleyişinin durgunluğu ile doğanın kendini hızla yenilediği saptanmıştır (Afacan ve Avcı, 2020). Salgın sürecinde eğitim alanında uzaktan eğitim modelini benimsenmiştir. Sayısal verilere baktığımızda uzaktan eğitim, bilim uzmanları ve bürokratlar tarafından oldukça fazla tercih edilmiştir (Yamamoto ve Altun, 2020). Salgın döneminde önlemlerin kalabalık ailelerde ve uygun olmayan konut koşullarında uzun süre evde kalmanın oluşturduğu stres psikososyal sorunlar sosyal durumların artmasına neden olduğu sonucuna ulaşılmıştır (Karataş, 2020). Tüm bu veriler ışığında, diğer parametrelere oranla salgının psikososyal yansımalarının etkisinin daha yoğun olduğu düşünülmektedir.

Sonuç olarak, Covid-19 salgını, spor yöneticileri tarafından bilişsel, duyuşsal, fiziksel ve sosyal bakımdan travmatik, kaygılı ve kısıtlayıcı bir engel olarak algılanmıştır. Spor yöneticilerinin görüşlerinden elde edilen sonuçlara göre olumsuz metaforların çokluğu dikkat çekmektedir. Bu durumun, kısmi olarak sekteye uğrayan spor etkinliklerinden kaynaklandığı düşünülmektedir. Spor organizasyonlarının gerekli önlemlerin alınarak canlandırılması için sektörel bazlı, yönetim fonksiyonları açısından yapılan planlamaların gözden geçirilmesi gerektiği söylenebilir.

KAYNAKLAR

- Afacan, E., ve Nazmi, A. V. C. I. (2020). Koronavirüs (Covid-19) Örneği Üzerinden Salgın Hastalıklara Sosyolojik Bir Bakış. *Avrasya Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi*, 7(5), 1-14.
- Allen, J., Rowan, L., and Singh, P. (2020). Teaching and Teacher Education in The Time of Covid-19. *Asia-Pacific Journal of Teacher Education*, 48(3), 233-236.
- Alpago, H, ve Oduncu Alpago, D. (2020). Korona Virüs ve Sosyoekonomik Sonuçlar. *IBAD Sosyal Bilimler Dergisi*, (8), 99-114.
- Aslan, R. (2020a). Covid-19 Fizyoloji ve Psikolojiyi Nasıl Etkiliyor? *Ayrıntı Dergisi*, 8(88).
- Aslan, R. (2020b). Tarihten Günümüze Epidemiler, Pandemiler ve Covid-19. *Ayrıntı Dergisi*, 8(65): 35-41.

- Aşkın, R. ve Bozkurt, Y., Zeybek, Z., (2020). Covid-19 Pandemisi: Psikolojik Etkileri ve Terapötik Müdahaleler. *İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 19(37), 304-318.
- Baltacı, N. N. (2020). Covid-19 Pandemisi ve Ruh Beden İlişkisi.
- Bozkurt, A. (2020). Koronavirüs (Covid-19) Pandemi Süreci ve Pandemi Sonrası Dünya’da Eğitime Yönelik Değerlendirmeler: Yeni Normal ve Yeni Eğitim Paradigması. *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi*, 6(3), 112-142.
- Brooks, S. K., Webster, R. K., Smith, L. E., Woodland, L., Wessely, S., Greenberg, N., and Rubin, G. J. (2020). The Psychological Impact of Quarantine and How to Reduce it: Rapid Review of The Evidence. *The Lancet*.
- Brown, A. ve Horton, R. (2020). A Planetary Health Perspective on Covid-19: A Call for Papers. *The Lancet Planetary Health and The Lancet*, 395, 1099.
- Budak, F., ve Korkmaz, Ş. (2020). Covid-19 Pandemi Sürecine Yönelik Genel Bir Değerlendirme: Türkiye Örneği. *Sosyal Araştırmalar ve Yönetim Dergisi*, (1), 62-79.
- Cao, W., Fang, Z., Hou, G., Han, M., Xu, X., Dong, J., and Zheng, J. (2020). The Psychological Impact of The Covid-19 Epidemic on College Students in China. *Psychiatry Research*, 287(2020), 112934
- Centers for Disease Control and Preention (CDC) (2020). Tips for Survivors: Coping with Grief after Disaster or Traumatic Event. *Samhsa*, 7,1-4.
- Coeckelbergh, M. (2020). The Postdigital in Pandemic Times: A Comment on the Covid-19 Crisis and Its Political Epistemologies. *Postdigital Science and Education*, 1-4.
- Çaykuş, E. T. ve Çaykuş, T. M. (2020). Covid-19 Pandemi Sürecinde Çocukların Psikolojik Dayanıklılığını Güçlendirme Yolları: Ailelere, Öğretmenlere ve Ruh Sağlığı Uzmanlarına Öneriler. *Avrasya Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi*, 7(5), 95-113.
- D’Orville, H. (2020). COVID-19 Causes Unprecedented Educational Disruption: Is There a Toad Towards a New Normal? *Prospects*, 1-5.
- Daniel, S. J. (2020). Education and The Covid-19 Pandemic. *Prospects*, 1-6.
- Dikmen Uğraş, A, Kına, M, Özkan, ve S, İlhan, M. (2020). Covid-19 Epidemiyolojisi: Pandemiden Ne Öğrendik. *Journal of Biotechnology and Strategic Health Research*, Covid-19 Special Issue, 29-36. DOI: 10.34084/bshr.715153
- Doğan, A., ve Keskin, G. (2021). Pandemi Sürecinde Ruhsal Sorunlar: Sağlık Çalışanlarının Covid-19 Yanıtına Travmaya Dayalı Bir Yaklaşım. *Hastane Öncesi Dergisi*, 6(1), 159-174.
- Donuk, B. (2005). Spor Yöneticiliği ve İstihdam Alanları. İstanbul: Ötüken, 17-25.
- Dönmez, İ., ve Gürbüz, S. (2020). Üniversite Öğrencilerinin Covid-19 Virüsü Hakkında Bilişsel Yapılarının Belirlenmesi. *MANAS Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 9(4), 2159-2172.
- Duman, B., Herdi, O., İlhan, R. S., ve Çolak, B. (2020). Covid-19 Pandemisi ile İlişkili Bedensel Duyumların Yanlış Yorumlanması: Zihin-Beden Etkileşimi İçin Bir Model. *Neuropsychiatry*, 27, 40-50.

- Ekmekçi, R. (2009). Spor Yönetimi: Kavram ve Özellikleri. Spor Yönetimi içinde, Ed.: H. N. Basım, M. Argan. Ankara: *Detay Yayıncılık*, 6-16.
- El Maarouf, M. D., Belghazi, T., and El Maarouf, F. (2020). Covid-19: A Critical Ontology of The Present. *Educational Philosophy and Theory*, 1-19.
- Gilat, R., and Cole, B.J. (2020). Covid-19. *Medicine and Sports, Arthroscopy, Sports Medicine and Rehabilitation*. 2(3): 175-176
- Gündoğdu, F., ve Sunay, H. (2018). Türk Spor Teşkilatındaki Spor Yöneticilerinin Liderlik Stilleri. *Sportmetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 16(2), 178-195.
- Hocaoğlu, Ç. ve Erdoğan, A. (2020). Covid-19 ve İntihar. *Türkiye Klinikleri*, Ankara.
- Hopman, J., Allegranzi, B. ve Mehtar, S. (2020). Managing Covid-19 in Low- and Middle-Income Countries [Elektronik Sürüm]. *JAMA*, doi:10.1001/jama.2020.4169
- İnan, M., İnan., S. A., Varol, Y., K., Çolakoğlu F., F., ve Çolakoğlu Tekin. (2018). Ergenlerin Sosyal Görünüş Kaygılarının Beden Eğitimi Dersine Yönelik Sürekli Kaygı Düzeyleri Üzerindeki Etkisi. *Niğde Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*. 12,3: 258-265.
- Karadağ, N. C. (2020). Covid-19 Pandemisi Ve Alınan Önlemlerin Vergi Hukuku Açısından Değerlendirilmesi. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 29(3), 400-413.
- Karakaş, M. (2020). Covid-19 Salgınının Çok Boyutlu Sosyolojisi ve Yeni Normal Meselesi. *İstanbul Üniversitesi Sosyoloji Dergisi*, 40(1), 541-573.
- Karataş, Z. (2020). Covid-19 Pandemisinin Toplumsal Etkileri, Değişim ve Güçlenme. *Türkiye Sosyal Hizmet Araştırmaları Dergisi*, 4(1), 3-17.
- Kaya, B. (2020). Pandeminin Ruh Sağlığına Etkileri. *Klinik Psikiyatri Dergisi*, 23(2), 123-124.
- Khan, A. R., Ratele, K., & Arendse, N. (2020). Men, Suicide and Covid-19: Critical Masculinity Analyses and Interventions. *Postdigital Science and Education*, 1-6.
- Kılcan, B. (2017). Metafor ve Eğitimde Metaforik Çalışmalar İçin Bir Uygulama Rehberi. Ankara: *Pegem Akademi*.
- Lakoff, G., and Johnson, M. (2005). Metaforlar Hayat, Anlam ve Dil. G. Y. Demir (Çeviri). İstanbul: *Paradigma*
- Miles, M. B. and Huberman, A. M. (1994). An Expanded Sourcebook Qualitative Data Analysis. *California: Sage Publications Inc.*
- Mish, F. C. (Ed.) (1991). Webster's Ninth New Collegiate Dictionary. Springfield, MA: *Merriam-Webster*.
- Öcal Karaç Y. (2019). Spor Bilimleri Alanında Araştırma Makaleleri. *Gece Akademi Yayıncılık*. Ankara.
- Özden, H., ve Başar, K. (2020). COVID-19 Salgını ve Ruh Sağlığı.
- Öztürk, O., ve Bayraktar, D. (2020). Pandemilerin Şafağında: Covid-19 ve Fiziksel İnaktivite. *İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 5(2), 143-146.

- Rajkumar, R. P. (2020). Covid-19 and Mental Health: A Review of The Existing Literature. *Asian Journal of Psychiatry*, 52(220), 102066.
- Saban, A. (2008). Okula İlişkin Metaforlar. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 55, 459-496.
- Saka, M.C. (2020). Covid-19 ve Toplum Ruh Sağlığı, *Klinik Psikiyatri Dergisi*. Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Psikiyatri AD, Ankara.
- Sırgancı, G., Ilgar A. E., Cihan, B. B. (2019). Spora Bağlılık Ölçeği 'nin Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması. *Gençlik Araştırmaları Dergisi*, 7(17), 171-182.
- Sunay, H. (1998). Spor Eğitim Alt Yapısında Beden Eğitimi Öğretmeni ve Antrenörün Önemi. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 3(2), 43-50.
- Topak, V. (2021). Covid-19 Salgınında Vaka Yönetimi ve Ruh Sağlığı. *Covid-19 Salgınında Vaka Yönetimi*, 127.
- Tönbül, Ö. (2020). Koronavirüs (Covid-19) Salgını Sonrası 20-60 Yaş Arası Bireylerin Psikolojik Dayanıklılıklarının Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi. *Humanistic Perspective*, 2(2), 159-174.
- Türk Dil Kurumu (2021). *Büyük Türkçe Sözlük*. Erişim Tarihi:02.04.2021 <http://www.tdk.gov.tr/index.php?>.
- Türkmen, M., ve Özsarı, A. (2020). Covid-19 Salgını ve Spor Sektörüne Etkileri. *International Journal of Sport Culture and Science*, 8(2), 55-67.
- Vindegard N, and Benros, M. E. (2020). Covid-19 Pandemic and Mental Health Consequences: Systematic Review of The Current Evidence. *Brain Behav Immun*.
- WHO. (1946). The International Health Conference. New York: 19 Haziran-22 Temmuz.
- WHO. (2020). Q&A on Coronaviruses (COVID-19). <https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/question-and-answers-hub/q-a-detail/q-a-coronaviruses>.
- WHO.(2021). Coronavirus disease (COVID-19) Outbreak situation.<https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019>, Erişim Tarihi:02 Mayıs 2021.
- Yamamoto, G. T., ve Altun, D. (2020). Koronavirüs ve Çevrimiçi (Online) Eğitimin Önlenemeyen Yükselişi. *Üniversite Araştırmaları Dergisi*, 3 (1), 25-34.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2011). Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri. Ankara: *Seçkin Yayıncılık*.
- Yıldırım, M., Araç Ilgar, E., ve Uslu, S. (2018). Lise Öğrencilerinin Spora Yönelik Tutumlarının İncelenmesi, *Turkish Studies*, 13(11), 1711-1727.
- Yıldırım, S. (2020). Salgınların Sosyal-Psikolojik Görünümü: Covid-19 (Koronavirüs) Pandemi Örneği. *Electronic Turkish Studies*, 15(4).
- Yob, I. M. (2003). "Thinking Constructively With Metaphors" *Studies in Philosophy and Education*, 22, 127-138.